

MENADŽMENT KULTURE I UMETNOSTI

- Menadžment umetničke produkcije
- Menadžment masovnih medija
- Novinarstvo

PRVE MULTIDISCIPLINARNE STUDIJE

Na samom početku svoga rada u školskoj 1997/98. godini, Akademija lepih umetnosti je upisala 110 studenata na prvi put organizovane akademske studije Menadžmenta u umetnosti. Studije su organizovane na inicijativu nacionalne televizije – RTS. Saradnja sa RTS je unapređivana iz godine u godinu, kako kroz školovanje radnika RTS, tako i kroz učešće u inovacijama nastavnog plana i programa.

Osnovna ideja ovih studija bila je u objedinjavanju više disciplina u jednom studijskom programu. Te discipline su: umetnost, menadžment, produkcija, marketing, novinarstvo, informatika i finansije, uz ostale prateće akademske oblasti.

Zbog neprilagodene zakonske regulative novim potrebama školovanja ovakvih kadrova, ALU je imala problema sa legalizacijom ovih studija. Nedostajala je odgovarajuća nomenklatura stručnih naziva. Tek krajem 2006. godine, Nacionalni savet za visoko obrazovanje Srbije doneo je odluku o naučnim, umetničkim, odnosno stručnim oblastima, kao i listu stručnih, akademskih i naučnih naziva.

Posle deset godina rada došlo je vreme da se ove studije nazovu pravim imenom – **multidisciplinarne**.

Primena ovakvog specifičnog programa počće tek posle nove akreditacije. ALU već poseduje studijski program, ali se mora akreditovati novi odgovarajući stručni naziv. Do tada ostaju stručni nazivi: menadžer umetničke produkcije, menadžer masovnih medija i žurnalista.

ŠTA JE PREMET PROUČAVANJA MENADŽMENTA U KULTURI I UMETNOSTI?

Kulturu jednog društva čine stvaraoci (njihova dela) i publika (čitaoci, gledaoci, slušaoci), kao i posrednici koji na raznim osnovama povezuju kulturu i građane. Ko su ti posrednici? Tradicionalni posrednik je država sa svojim organima. Kulturna funkcija države ostvaruje se putem kulturne politike (izdvajanje sredstava, školovanje kadrova, osnivanje ustanova kulture, organizovanje kulturnih priredbi...).

Pored Ministarstva za kulturu u ovaj prostor rada i stvaranja uključuju se i drugi posrednici koji pripadaju privatnoj inicijativi demokratskog društva. Posrednici postaju firme i pojedinci koji se bave promocijom, reklamom, finansijskom podrškom stvaraocima, prodajom dela kulture, marketingom kulture, itd.

Šire i potpunije određenje kulturnog menadžmenta obuhvata: upravljanje kulturnim delatnostima, razvoj kulturnih potreba, ostvarivanje kvaliteta u kulturi, organizaciju prostora, vremena i kadrova, funkcionisanje kulturnih ustanova i delatnosti, komunikacijama, preduzetnički duh u kulturi.

Prvi i osnovni zadatak menadžmenta u umetnosti je da pronađe ravnotežu između

umetničkog stvaralaštva i prilagođavanja komercijalnom društvu uz izbegavanje lošeg ukusa (kiča i šunda).

Najvažnije karakteristike menadžmenta u kulturi i umetnosti su: znanje o kulturi i umetnosti, umetnički senzibilitet, organizacijska znanja i sposobnosti, veštine preduzetništva.

MENADŽER U KULTURI I UMETNOSTI

Posreduje između kulture i tržišta, povećava duhovno bogatstvo, određuje cenu umetničke „robe“, utiče na svest nacije o sebi samoj, posvećen je kulturi i umetnosti, ceni kulturu i umetnost, poseduje osetljivost za samog umetnika, poseduje sposobnost da bude anoniman u svetu umetnika, sklon je uživanju u novom.

Menadžer je ličnost koja obavlja funkciju upravljanja organizacijom, poslom i ljudima. Veština upravljanja zasniva se na osobinama i sposobnostima menadžera, na stilu rukovodnog ponašanja, kao i na situacionim reakcijama.

Menadžer vodi računa o tome da se uspešno odvijaju četiri osnovne aktivnosti menadžmenta: planiranje, organizovanje, kontrola i liderstvo.

Upravljanje je ključni pojam menadžmenta. Kvalitetno upravljati, to znači donositi dobre odluke i efikasno ih sprovoditi.

Neke opšte osobine menadžera su sledeće:

Aktivan stav prema životu (entuzijasta), smisao za viziju posla, obrazovanje (opšte, stručno), motivisanost, smisao za organizaciju, otvorenost za informacije, tehnička obučenost (kompjuteri), informatička pismenost, spremnost za rizik, snažna volja, fizički izgled, stil oblačenja, šarm, kreativnost, prilagodljivost, inicijativnost, znanje stranih jezika.

Sposobnosti koje treba da poseduje menadžer su: sposobnost brzog odlučivanja (pojedinačni i timski rad), kvalitetno rešavanje problema, delegiranje ovlašćenja i zadataka, dijagnostičke i analitičke sposobnosti (znanje o poslu, tržištu, poslovnom ambijentu), komunikacijska sposobnost (energičnost, agresivnost), pregovaračke veštine.

Uspešan menadžer kombinuje naporan rad, nove ideje, pametne odluke.

Ukratko rečeno, menadžer u kulturi i umetnosti je preduzetnik, producent, prodavac umetničkih i kulturnih ostvarenja.

OBLASTI PRIMENE MENADŽMENTA U KULTURI I UMETNOSTI

A) **Institucije** (oko 4000 u Srbiji):

- država (opština, pokrajina, republika),
- scenske umetnosti (pozorište, opera, balet),
- izdavačke kuće,
- muzičke agencije,
- muzeji, galerije,
- filmske producentske kuće,

- ustanove za proučavanje kulture i čuvanje kulturnog nasleđa,
- kulturni centri,
- amaterska društva,
- biblioteke.

B) **Kulturni događaji:** organizacija koncerata, izložbe, festivali, inostrana gostovanja.

C) **Individualni nastupi umetnika:** književnika, glumaca, pevača...

D) **Kultura zabave** (popularna kultura): igre, kolekcionarstvo, moda, narodno stvaralaštvo.

E) **Mediji** (novine, radio, TV, informacione tehnologije).

NOVINARSTVO

Akademija je prvi privatni fakultet koji je uveo studije novinarstva. Od 1997. do 2002. godine novinarstvo je izučavano u dve školske godine kao predmet u okviru studija menadžmenta u umetnosti. Od 2003. do 2006. godine, izučavanje novinarstva i medija je prošireno na četiri godine, a od školske 2006/07. pored izučavanja u okviru menadžmenta masovnih medija, formiran je poseban studijski program za novinarstvo.

Visok kvalitet nastave postignut je zahvaljujući desetogodišnjem iskustvu u organizaciji i izvođenju nastave. Pored sopstvenog nastavnog kadra u nastavi učestvuju mnogobrojni istaknuti novinari i medijski radnici (Politika, Blic, RTS, RTV Pink, RTV B92...). U letnjem periodu omogućena je stručna praksa u medijima.

U narednom periodu biće uspostavljena međunarodna saradnja i u ovom delu nastave. O tome više na početku školske godine. Mnogi diplomci ALU su već poznati novinari, voditelji, medijski radnici.

PRIJEMNI ISPIT

Prijemni ispit je isti za sve smerove, a izbor kandidata se vrši na osnovu sledećih merila:

- 1. Rezultata sa testa opšte kulture i informisanosti (maksimalno 60 bodova)**
- 2. Eseja na zadatu temu (maksimalno 20 bodova)**
- 3. Utiska sa intervjuja**
- 4. Opšteg uspeha u srednjem obrazovanju u sva četiri razreda (maksimalno 20 bodova)**

Kandidat može maksimalno ostvariti 100, a minimalno 60 bodova.

Za rešavanje testa opšte kulture i informisanosti nisu potrebne posebne pripreme, to su znanja koja su se mogla steći u toku redovnog školovanja, ali i u svakodnevnom životu.

Intervju vodi ovlašćena osoba Fakulteta koja kandidatu postavlja pitanja iz oblasti izabrane struke, kao i iz života sagovornika. Na pitanja se odgovara u pismenoj i usmenoj formi.

Akademski studijski program osnovnih četvorogodišnjih studija
MENADŽMENT MASOVNIH MEDIJA

R.br.	Predmet - kurs		R.br.	Predmet - kurs	
	TREĆI SEMESTAR	ESPB		ČETVRTI SEMESTAR	ESPB
12	Sociologija kulture	2	19	Poslovna ekonomika	8
13	Poslovno planiranje	6	20	Menadžment malog biznisa	8
14	Poslovna informatika	6	21	Poslovna etika	6
15	Dramska umetnost	6	22	Izborni kurs 4	4
16	Javno mnjenje	6		Novinarstvo u štampi	
17	Istorija novinarstva	4		Medijski sistem Srbije	
18	Izborni kurs stranog jezika 3	2	23	Izborni kurs stranog jezika 5	2
	UKUPNO ESPB	32		UKUPNO ESPB	28

R.br.	Predmet - kurs		R.br.	Predmet - kurs	
	PETI SEMESTAR	ESPB		ŠESTI SEMESTAR	ESPB
24	Filmska umetnost	4	31	Stilistika	4
25	Retorika	4	32	Menadžment medija	6
26	Politički marketing	4	33	Upravljanje finansijama	4
27	Računovodstvo	4	34	Informacioni sistemi 2	6
28	Informacioni sistemi 1	6	35	Međunarodni menadžment	4
29	Odnosi sa javnošću	6	36	Muzička umetnost	4
30	Izborni kurs	2	37	Izborni kurs	2
	Fotografija, grafički dizajn, radio novinarstvo			Radio i TV produkcija, TV novinarstvo	
	UKUPNO ESPB	30		UKUPNO ESPB	30

R.br.	Predmet - kurs		R.br.	Predmet - kurs	
	SEDMI SEMESTAR	ESPB		OSMI SEMESTAR	ESPB
38	Umetnost i pravo	4	43	Estetika	6
39	Preduzetništvo	8	44	Kultura komunikacija	4
40	Medijsko pravo	10		Završni rad	20
41	Izborni kurs: Agencijsko novinarstvo, Novinarska etika	4			
42	Izborni kurs: Internet novinarstvo, Muzika i mediji	4			
	UKUPNO ESPB	30		UKUPNO ESPB	30